

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Konusu : Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması
Tarihi : ... / ... / 2024
Sayısı : VUK-164/2024-1/Enflasyon Düzeltmesi Uygulaması-15
İlgili olduğu maddeler : 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu Mükerrer Madde 298, Geçici Madde 33

VERGİ USUL KANUNU SİRKÜLERİ /...

1. Giriş

213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası ile geçici 33 üncü maddesi uyarınca, 2023 hesap dönemi sonunda ve düzeltme şartlarının gerçekleşmesine/varlığına bağlı olarak (geçici vergi dönemleri dâhil) izleyen hesap dönemlerinde enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak mali tablolar ve yapılacak düzeltme işlemlerinin usul ve esasları 30/12/2023 tarihli ve ikinci mükerrer 32415 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiştir.

Söz konusu düzeltme işlemlerinde kullanılacak ortalama ticari kredi faiz oranlarının belirlenmesi ile uygulamaya yönelik bazı hususlara ilişkin açıklamaların yapılması bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. 2023 Hesap Dönemi Sonuna Ait Bilançonun Düzeltilmesi

555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 4 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre, enflasyon düzeltmesi;

1- Mali tabloda yer alan kıymetlerden hangilerinin parasal olmayan kıymet olduğunun tespit edilmesi,

2- Tespit edilmiş parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutarlarının (düzeltmeye esas tutarlarının) bulunması,

3- Tespit edilmiş parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde, düzeltmeye esas tarihlerinin ve düzeltme/taşıma katsayılarının belirlenmesi,

4- Tespit edilmiş düzeltmeye esas tutarların ait oldukları düzeltme katsayılarıyla çarpılarak, parasal olmayan kıymetlerin düzeltilmiş tutarlarının hesaplanması ve düzeltilmiş değerler ile düzeltme öncesi değerler arasındaki enflasyon farklarının kayıtlara intikal ettirilmesi,

5- Parasal olmayan kıymetlerin düzeltilmiş değerleriyle, parasal kıymetlerin ise düzeltmeye tabi tutulmaksızın mali tabloda gösterilmesi

işlemleri/adımları takip edilmek suretiyle yapılabilecektir.

Bu çerçevede, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesine ilişkin örnek aşağıdaki gibidir.

Örnek 1: Hesap dönemi takvim yılı olan (A) Ltd. Şti.’nin 31/12/2023 tarihli dönem sonu bilançosu aşağıdaki gibidir.

(A) Ltd. Şti. 31/12/2023 Tarihli Bilanço			
AKTİF		PASİF	
I. Dönen Varlıklar	254.000,00	III. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	150.000,00
A-Hazır Değerler	89.000,00	A. Mali Borçlar	100.000,00
1.Kasa	44.000,00	1. Banka Kredileri	100.000,00
3.Bankalar	45.000,00	B. Ticari Borçlar	50.000,00
B. Menkul Kıymetler	10.000,00	1. Satıcılar	50.000,00
1. Hisse Senetleri	10.000,00	IV. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	80.000,00
C. Ticari Alacaklar	100.000,00	A. Mali Borçlar	50.000,00
1. Alıcılar	100.000,00	1. Banka Kredileri	50.000,00
E. Stoklar	55.000,00	B. Ticari Borçlar	30.000,00
4. Ticari Mallar	55.000,00	1. Satıcılar	30.000,00
II. Duran Varlıklar	91.000,00	V. Öz Kaynaklar	115.000,00
C. Mali Duran Varlıklar	5.000,00	A. Ödenmiş Sermaye	50.000,00
3. İştirakler	5.000,00	1. Sermaye	50.000,00
D. Maddi Duran Varlıklar	86.000,00	B. Sermaye Yedekleri	10.000,00
4. Tesis, Makine ve Cihazlar	70.000,00	3. Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artışları	10.000,00
6. Demirbaşlar	60.000,00	C. Kar Yedekleri	30.000,00
8. Birikmiş Amortismanlar (-)	44.000,00	1. Yasal Yedekler	10.000,00
		2. Statü Yedekleri	15.000,00
		3. Olağanüstü Yedekler	5.000,00
		D. Geçmiş Yıllar Karları	15.000,00
		1. Geçmiş Yıllar Karları	15.000,00
		F. Dönem Net Karı (Zararı)	10.000,00
		1. Dönem Net Karı	10.000,00
AKTİF TOPLAMI	345.000,00	PASİF TOPLAMI	345.000,00

Söz konusu bilançonun enflasyon düzeltmesi aşağıdaki adımların izlenmesi ile gerçekleştirilebilecektir.

1. Adım:

Mali tabloda yer alan kıymetlerden hangilerinin parasal olmayan kıymet olduğu tespit edilecektir.

Parasal Olmayan Kıymetler	Parasal Kıymetler
Hisse Senetleri	Kasa
Ticari Mallar	Bankalar
İştirakler	Alıcılar
Tesis, Makine ve Cihazlar	Banka Kredileri (Kısa Vadeli)
Demirbaşlar	Satıcılar (Kısa Vadeli)
Sermaye	Banka Kredileri (Uzun Vadeli)
Yasal Yedekler	Satıcılar (Uzun Vadeli)
Statü Yedekleri	
Olağanüstü Yedekler	
Birikmiş Amortismanlar	

2. Adım:

Tespit edilmiş parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak tutarları bulunacak olup, örneğimizde düzeltmeye esas tutarların 31/12/2023 tarihli bilançoda yer alan tutarlar olduğu kabul edilmiştir.

Parasal Olmayan Kıymet	Düzeltilmeye Esas Tutar (TL)*
Hisse Senetleri	10.000,00
Ticari Mallar	55.000,00
İştirakler	5.000,00
Tesis, Makine ve Cihazlar	70.000,00
Demirbaşlar	60.000,00
Sermaye	50.000,00
Yasal Yedekler	10.000,00
Statü Yedekleri	15.000,00
Olağanüstü Yedekler	5.000,00
Birikmiş Amortismanlar	44.000,00

*Örneğimizde reel olmayan finansman maliyeti (ROFM) hesaplaması göz ardı edilmiş olup, ROFM ayrıştırması yapılması gerektiği durumlarda iktisadi kıymetin enflasyon düzeltilmesine tabi tutulacak tutarlarının belirlenmesinde bu hususa da dikkat edileceği tabiidir.

3. Adım:

Tespit edilmiş parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde, düzeltmeye esas tarihleri ve düzeltme katsayıları belirlenecek olup, örneğimizde düzeltmeye esas tarihlerin aşağıdaki gibi olduğu kabul edilmiş ve bu tarihlere göre düzeltme katsayıları aşağıdaki gibi tespit edilmiştir.

Parasal Olmayan Kıymet	Düzeltilmeye Esas Tarih	Düzeltilme Katsayısı
Hisse Senetleri	2019/Ocak	6,86113
Ticari Mallar	2023/Eylül	1,06001
İştirakler	2021/Nisan	4,54315
Tesis, Makine ve Cihazlar	2021/Ocak	4,99678
Demirbaşlar	2022/Ocak	2,58188
Sermaye	2018/Mayıs	8,21479
Yasal Yedekler	2022/Mart	2,20517
Statü Yedekleri	2022/Mayıs	1,88308
Olağanüstü Yedekler	2023/Kasım	1,01144
Birikmiş Amortismanlar	İlgili İktisadi Kıymetin Değerindeki Artış Oranı	

4. Adım:

Tespit edilmiş düzeltmeye esas tutarlar, ait oldukları düzeltme katsayılarıyla çarpılarak, parasal olmayan kıymetlerin düzeltilmiş tutarları hesaplanacak ve düzeltme farkları (düzeltilmiş değerler ile düzeltme öncesi değerler arasındaki farklar) kayıtlara alınacaktır.

Parasal Olmayan Kıymet	Düzeltilmeye Esas Tutar (TL) (A)	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (TL) (C) = (A x B)	Düzeltilme Farkı (TL) (C-A)
Hisse Senetleri	10.000,00	6,86113	68.611,30	58.611,30
Ticari Mallar	55.000,00	1,06001	58.300,55	3.300,55
İştirakler	5.000,00	4,54315	22.715,75	17.715,75
Tesis, Makine ve Cihazlar	70.000,00	4,99678	349.774,60	279.774,60

Demirbaşlar	60.000,00	2,58188	154.912,80	94.912,80
Sermaye	50.000,00	8,21479	410.739,50	360.739,50
Yasal Yedekler	10.000,00	2,20517	22.051,70	12.051,70
Statü Yedekleri	15.000,00	1,88308	28.246,20	13.246,20
Olağanüstü Yedekler	5.000,00	1,01144	5.057,20	57,20
Birikmiş Amortismanlar*	44.000,00	İlgili İktisadi Kıymetin Değerindeki Artış Oranı	147.411,32	103.411,32

*Makinenin birikmiş amortismanı 14.000,00 TL; demirbaşın birikmiş amortismanı 30.000,00 TL olup, birikmiş amortismanların düzeltilmesi ise aşağıdaki adımlara göre yapılacaktır.

Makine İçin:

Makinenin değerinde düzeltme sonrasında ortaya çıkan artış oranı bulunur.

$$\text{Artış Oranı} = (349.774,60 - 70.000,00) / 70.000,00 = \% 399,68$$

Söz konusu artış oranı 31/12/2023 tarihli bilançoda görünen (makineye ilişkin) birikmiş amortisman tutarına uygulanır ve düzeltilmiş birikmiş amortisman tutarı bulunur.

$$\text{Düzeltilmiş Birikmiş Amortisman Tutarı} = 14.000,00 \times 4,99678 = 69.954,92 \text{ TL.}$$

$$\text{Enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan fark tutar} = 55.954,92 \text{ TL.}$$

Demirbaşlar İçin:

Demirbaşın değerinde düzeltme sonrasında ortaya çıkan artış oranı bulunur.

$$\text{Artış Oranı} = (154.912,80 - 60.000,00) / 60.000,00 = \% 158,19$$

Söz konusu artış oranı 31/12/2023 tarihli bilançoda görünen (demirbaşla ilişkin) birikmiş amortisman tutarına uygulanır ve düzeltilmiş birikmiş amortisman tutarı bulunur.

$$\text{Düzeltilmiş Birikmiş Amortisman Tutarı} = 30.000,00 \times 2,58188 = 77.456,40 \text{ TL.}$$

$$\text{Enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan fark tutar} = 47.456,40 \text{ TL.}$$

$$\text{Toplam Birikmiş Amortisman} = 69.954,92 \text{ TL} + 77.456,40 \text{ TL} = 147.411,32 \text{ TL.}$$

$$\text{Toplam Enflasyon Düzeltmesinden Kaynaklanan Fark Tutar} = 55.954,92 \text{ TL} + 47.456,40 \text{ TL} = 103.411,32 \text{ TL.}$$

Bilançonun aktifinde görünen hesaplara ilişkin enflasyon düzeltme farklarına ait yevmiye defteri kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır.

110 Hisse Senetleri ... Hisse Senetleri E D Farkı	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	58.611,30	58.611,30
153 Ticari Mallar ... Ticari Mallar E D Farkı	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	3.300,55	3.300,55
242 İştirakler ... İştirakler Hesabı E D Farkı	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	17.715,75	17.715,75
253 Tesis, Makine ve Cihazlar ... Tesis, Makina ve Cihazlar E D Farkı	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	279.774,60	279.774,60

255 Demirbaşlar ... Demirbaşlar E D Farkı	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	94.912,80	94.912,80
698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	257 Birikmiş Amortismanlar ... Birikmiş Amortismanlar E D Farkı	103.411,32	103.411,32

Bilançonun pasifinde görünen hesaplara ilişkin enflasyon düzeltme farklarına ait yevmiye defteri kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır.

698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	502 Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	360.739,50	360.739,50
698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	540 Yasal Yedekler ... Yasal Yedekler E D Farkı	12.051,70	12.051,70
698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	541 Statü Yedekleri ... Statü Yedekleri E D Farkı	13.246,20	13.246,20
698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	542 Olağanüstü Yedekler ... Olağanüstü Yedekler E D Farkı	57,20	57,20

Bilançoda mevcut bulunan ve 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 16 ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre enflasyon düzeltme hesabına aktarılmak suretiyle geçmiş yıllar kârları veya zararları hesabıyla ilişkilendirilecek hesaplara ilişkin yevmiye defteri kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır.

522 MDV Yeniden Değerleme Artışları	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	10.000,00	10.000,00
570 Geçmiş Yıllar Karları	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	15.000,00	15.000,00
590 Dönem Net Karı	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	10.000,00	10.000,00

Bu kayıtlara göre "698 Enflasyon Düzeltme Hesabı"nın görünümü şu şekilde olacaktır.

BORÇ	698-ENFLASYON DÜZELTME HESABI		ALACAK
Birikmiş Amortismanlar E D Farkı	103.411,32	Hisse Senetleri E D Farkı	58.611,30
Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	360.739,50	Ticari Mallar E D Farkı	3.300,55
Yasal Yedekler E D Farkı	12.051,70	İştirakler E D Farkı	17.715,75
Statü Yedekleri E D Farkı	13.246,20	Tesis Makine Cihaz E D Farkı	279.774,60
Olağanüstü Yedekler E D Farkı	57,20	Demirbaş E D Farkı	94.912,80
		MDV Yen. Değ. Artış Fonu	10.000,00
		Geçmiş Yıllar Karları	15.000,00
		Dönem Net Karı	10.000,00
Yekün	489.505,92	Yekün	489.315,00
BAKİYE	190,92		

Hesabın borç kalanı (489.505,92 – 489.315,00 =) 190,92 TL olacak ve bu bakiye tutar "580 Geçmiş Yıllar Zararları" hesabına aktarılacaktır.

580 Geçmiş Yıllar Zararları	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	190,92	190,92
-----------------------------	-------------------------------	--------	--------

5. Adım

Parasal olmayan kıymetler düzeltilmiş değerleriyle, parasal kıymetler ise düzeltmeye tabi tutulmaksızın mali tabloda gösterilecektir.

AKTİF		A Ltd. Şti. 31/12/2023 Tarihli Düzeltilmiş Bilançosu		PASİF	
I. Dönen Varlıklar	315.911,85	III. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar		150.000,00	
A-Hazır Değerler	89.000,00	A. Mali Borçlar		100.000,00	
1. Kasa	44.000,00	1. Banka Kredileri		100.000,00	
3. Bankalar	45.000,00	B. Ticari Borçlar		50.000,00	
B. Menkul Kıymetler	68.611,30	1. Satıcılar		50.000,00	
1. Hisse Senetleri	68.611,30	IV. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar		80.000,00	
C. Ticari Alacaklar	100.000,00	A. Mali Borçlar		50.000,00	
1. Alıcılar	100.000,00	1. Banka Kredileri		50.000,00	
E. Stoklar	58.300,55	B. Ticari Borçlar		30.000,00	
4. Ticari Mallar	58.300,55	1. Satıcılar		30.000,00	
II. Duran Varlıklar	379.991,83	V. Öz Kaynaklar		465.903,68	
C. Mali Duran Varlıklar	22.715,75	A. Ödenmiş Sermaye		410.739,50	
3. İştirakler	22.715,75	1. Sermaye		50.000,00	
D. Maddi Duran Varlıklar	357.276,08	3. Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları		360.739,50	
4. Tesis, Makina ve Cihazlar	349.774,60	B. Sermaye Yedekleri		0,00	
6. Demirbaşlar	154.912,80	C. Kar Yedekleri		55.355,10	
8. Birikmiş Amortismanlar (-)	147.411,32	1. Yasal Yedekler		22.051,70	
		2. Statü Yedekleri		28.246,20	
		3. Olağanüstü Yedekler		5.057,20	
		E. Geçmiş Yıllar Zararları		190,92	
		2. Geçmiş Yıllar Zararları ...2023 Enflasyon Düzeltmesi		190,92	
AKTİF TOPLAMI	695.903,68	PASİF TOPLAMI		695.903,68	

3. Reel Olmayan Finansman Maliyeti (ROFM)

ROFM hesaplamalarına ilişkin hususlar 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 14 üncü ve 34 üncü maddelerinde açıklanmıştır.

Anılan Tebliğde ROFM'nin "Borç Tutarının Esas Alınması" ve "Toplam Finansman Maliyetinin Esas Alınması" yöntemlerinden birinin seçilerek hesaplanacağı belirtilmiştir.

3.1. Borç Tutarının Esas Alınması Yöntemine Göre ROFM Hesaplaması

Borç tutarının esas alınması yönteminde, ROFM; her türlü borçlanmada, borç tutarlarına borcun kullanıldığı döneme ait Yİ-ÜFE artış oranının uygulanması suretiyle hesaplanır.

ROFM	=	Borç Tutarı	X	$\frac{\text{Borcun Kapatıldığı Aya Ait Yİ-ÜFE} - \text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}{\text{Borcun Alındığı Aya Ait Yİ-ÜFE}}$
------	---	-------------	---	--

3.1.1. Aynı hesap dönemi içinde, borç geri ödemesinin (kapamanın) tek seferde yapıldığı bir krediye ait ROFM hesaplamasına ilişkin örnek aşağıdaki gibidir.

Örnek 2: (B) A.Ş. 15/1/2022 tarihinde 150.000.000,00 TL'ye bir fabrika binası satın almış ve bu tarih itibarıyla binayı aktifine dahil etmiştir.

Bahsi geçen bina için 14/1/2022 tarihinde alınan ve 15/8/2022 tarihinde kapatılan 100.000.000,00 TL kredi için 15/8/2022 tarihinde (kapama tarihinde tek seferde) 60.000.000,00 TL faiz tahakkuk etmiştir. 213 sayılı Kanununun 262 nci maddesi uyarınca söz konusu faiz binanın maliyet bedeline ilave edilmiştir.

Buna göre, 31/12/2023 tarihli dönem sonu bilançosunda binanın maliyet bedeli 210.000.000,00 TL olarak görünecektir. Binanın düzeltmeye esas tutarı da 210.000.000,00 TL olacak, ancak maliyet bedeli içerisinde yer alan ROFM düşüldükten sonra kalan kısım düzeltmeye tabi tutulacaktır.

Söz konusu binaya ilişkin ROFM'nin, borç tutarının esas alınması yöntemine göre hesabı aşağıdaki şekilde olacaktır.

Borcun Kapatıldığı Aya (2022/Ağustos) Ait Yİ-ÜFE (A)	1.780,05
Borcun Alındığı Aya Ait (2022/Ocak) Yİ-ÜFE (B)	1.129,03
Borcun Kullanıldığı Döneme Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı = (A-B) / (B)	0,57662

$$\text{ROFM} = 100.000.000,00 \text{ TL} \times 0,57662 = 57.662.000,00 \text{ TL.}$$

Söz konusu ROFM tutarı, binanın 31/12/2023 tarihli bilançoda görünen değerinden düşülecek ve düzeltmeye esas nihai tutar hesaplanacaktır.

$$\text{Binanın Maliyet Bedeli (A)} = 210.000.000,00 \text{ TL.}$$

$$\text{ROFM (B)} = 57.662.000,00 \text{ TL.}$$

$$\text{Düzeltilmeye Esas Tutar (A-B)} = 152.338.000,00 \text{ TL.}$$

$$\text{Reel Finansman Maliyeti} = 60.000.000,00 - 57.662.000,00 = 2.338.000,00 \text{ TL.}$$

$$\text{Düzeltilmiş Tutar} = \text{Düzeltilmeye Esas Tutar} \times \text{Düzeltilme Katsayısı}$$

Yıllar	Düzeltilmeye Konu İktisadi Kıymet	Düzeltilmeye Esas Alınan Tarih	Düzeltilmeye Esas Tutar (TL) (A)	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (TL) (A x B)
2022	Bina	2022/Ocak	150.000.000,00	2,58188	387.282.000,00
2022	Reel Finansman Maliyeti	2022/Ağustos	2.338.000,00	1,63761	3.828.732,18
Binanın Düzeltilmiş Değeri					391.110.732,18

$$\text{Enflasyon Düzeltme Farkı} = 391.110.732,18 - 210.000.000,00 \text{ TL.}$$

$$= 181.110.732,18 \text{ TL.}$$

252 Binalar ... Binalar Enflasyon Düzeltme Farkı	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	181.110.732,18	181.110.732,18
---	-------------------------------	----------------	----------------

3.1.2. Aynı hesap dönemi içinde, borç geri ödemesinin (kapamanın) birden fazla ayda yapılması durumunda ROFM hesaplamasına ilişkin örnek aşağıdaki gibidir.

Örnek 3: Örnek 2'de kullanılan kredinin aynı hesap dönemi için Şubat ayından başlamak üzere ikişer aylık dönemler itibarıyla eşit taksitler halinde geri ödemesinin söz konusu olması halinde ROFM hesabı aşağıdaki gibi olacaktır.

Mükellefin krediye ilişkin ödeme planı aşağıdaki gibidir.

Tarih	Anapara Ödemesi (TL)	Faiz (TL)
15/2/2022	25.000.000,00	15.000.000,00
15/4/2022	25.000.000,00	15.000.000,00
15/6/2022	25.000.000,00	15.000.000,00
15/8/2022	25.000.000,00	15.000.000,00
Toplam	100.000.000,00	60.000.000,00

Aynı hesap dönemi içinde, borç geri ödemesinin (kapamanın) birden fazla ayda yapılması durumunda, her geçici vergi dönemi itibarıyla yapılacak hesaplamada bu dönemin sonunda geçerli olan Yİ-ÜFE oranı kullanılacaktır.

1. Geçici Vergi Dönemi

Borcun Kapatıldığı Ay	2022/Mart Yİ-ÜFE (A)	1.321,90
Borcun Alındığı Ay	2022/Ocak Yİ-ÜFE (B)	1.129,03
Yİ-ÜFE Artış Oranı (C) = (A - B) / (B)		0,17083
Birinci Geçici Vergi Dönemi Borç Tutarı (D)		100.000.000,00
ROFM = (D x C)		17.083.000,00

2. Geçici Vergi Dönemi

Borcun Kapatıldığı Ay	2022/Haziran Yİ-ÜFE (A)	1.652,75
Borcun Alındığı Ay	2022/Mart Yİ-ÜFE (B)	1.321,90
Yİ-ÜFE Artış Oranı (C) = (A - B) / (B)		0,25028
İkinci Geçici Vergi Dönemi Borç Tutarı (D)		75.000.000,00
ROFM = (D x C)		18.771.000,00

3. Geçici Vergi Dönemi

Borcun Kapatıldığı Ay	2022/Ağustos Yİ-ÜFE (A)	1.780,05
Borcun Alındığı Ay	2022/Haziran Yİ-ÜFE (B)	1.652,75
Yİ-ÜFE Artış Oranı (C) = (A - B) / (B)		0,07702
Üçüncü Geçici Vergi Dönemi Borç Tutarı (D)		25.000.000,00
ROFM = (D x C)		1.925.500,00

Reel olan finansman maliyetleri şu şekildedir.

Yıllar	İlgili Döneme Ait Finansman Gideri (TL) (A)	ROFM (TL) (B)	Reel Finansman Maliyeti (TL) (A - B)
2022 (1. Geçici)	15.000.000,00	15.000.000,00	0,00
2022 (2. Geçici)	30.000.000,00	18.771.000,00	11.229.000,00
2022 (3. Geçici)	15.000.000,00	1.925.500,00	13.074.500,00

Düzeltilmiş tutar ise şu şekilde hesaplanacaktır.

Yıllar	Düzeltilmeye Konu İktisadi Kıymet	Düzeltilmeye Esas Alınan Tarih	Düzeltilmeye Esas Tutar (TL) (A)	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (TL) (A x B)
2022	Bina	2022/Ocak	150.000.000,00	2,58188	387.282.000,00
2022 (1. Geçici)	Reel Finansman Maliyeti	2022/Mart	0,00	2,20517	0,00
2022 (2. Geçici)	Reel Finansman Maliyeti	2022/Haziran	11.229.000,00	1,76374	19.805.036,46

2022 (3. Geçici)	Reel Finansman Maliyeti	2022/Ağustos	13.074.500,00	1,63761	21.410.931,95
Binanın Düzeltilmiş Değeri					428.497.968,41

3.1.3. Borç geri ödemesinin (kapamanın) birden fazla yılda, her yıl tek ve eşit taksit olarak yapılması durumunda ROFM hesaplamasına ilişkin örnek aşağıdaki gibidir.

Örnek 4: 2019 yılının Ocak ayında 30.000.000,00 TL'ye bir fabrika binası satın alınmıştır. Söz konusu binanın alımında, 9/1/2019 tarihinde 8.000.000,00 TL banka kredisi kullanılmış ve kullanılan kredi için toplam 16.000.000,00 TL finansman giderine katlanılmıştır.

Ödemeler 2.000.000,00 TL anapara ve 4.000.000,00 TL faiz olmak üzere yıl sonlarında dört eşit taksitte gerçekleşmiştir.

Binanın finansmanında kullanılan krediye ilişkin katlanılan faiz giderlerinin tamamı maliyetle ilişkilendirilmiştir.

Yıllar itibariyle finansman giderleri ve kalan anapara borç tutarları aşağıda gösterilmiştir.

2019 yılı için 4.000.000,00 TL.

2020 yılı için 4.000.000,00 TL.

2021 yılı için 4.000.000,00 TL.

2022 yılı için 4.000.000,00 TL.

Birinci Yıl Borç Tutarı	8.000.000,00 TL
İkinci Yıl Borç Tutarı	6.000.000,00 TL
Üçüncü Yıl Borç Tutarı	4.000.000,00 TL
Dördüncü Yıl Borç Tutarı	2.000.000,00 TL

Bu verilere göre 31/12/2023 tarihli bilançoda yer alan söz konusu binanın düzeltilmiş tutarlarının hesabı aşağıdaki gibidir.

1- ROFM Hesaplaması

- 2019/Ocak-2019/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2019/Aralık Yİ-ÜFE (A)	454,08
2019/Ocak Yİ-ÜFE (B)	424,86
Yİ-ÜFE Artış Oranı = (A - B) / (B)	0,06878

ROFM = 8.000.000,00 TL x 0,06878 = 550.240,00 TL.

- 2020/Ocak-2020/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2020/Aralık Yİ-ÜFE (A)	568,27
2019/Aralık Yİ-ÜFE (B)	454,08
Yİ-ÜFE Artış Oranı = (A - B) / (B)	0,25148

ROFM = 6.000.000,00 TL x 0,25148 = 1.508.880,00 TL.

- 2021/Ocak-2021/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2021/Aralık Yİ-ÜFE (A)	1.022,25
2020/Aralık Yİ-ÜFE (B)	568,27
Yİ-ÜFE Artış Oranı = (A - B) / (B)	0,79888

ROFM = 4.000.000,00 TL x 0,79888 = 3.195.520,00TL.

- 2022/Ocak-2022/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2022/Aralık Yİ-ÜFE (A)	2.021,19
2021/Aralık Yİ-ÜFE (B)	1.022,25
Yİ-ÜFE Artış Oranı = (A - B) / (B)	0,97720

ROFM= 2.000.000,00 TL x 0,97720 = 1.954.400,00 TL.

2- Reel Olan Finansman Maliyeti Hesaplaması

Yıllar	İlgili Yıla Ait Finansman Gideri (TL) (A)	ROFM (TL) (B)	Reel Finansman Maliyeti (TL) (A - B)
2019	4.000.000,00	550.240,00	3.449.760,00
2020	4.000.000,00	1.508.880,00	2.491.120,00
2021	4.000.000,00	3.195.520,00	804.480,00
2022	4.000.000,00	1.954.400,00	2.045.600,00

3- Sonuç olarak binanın 31/12/2023 tarihinde düzeltilmiş değeri aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Yıllar	Düzeltilmeye Konu İktisadi Kıymet	Düzeltilmeye Esas Alınan Tarih	Düzeltilmeye Esas Tutar (TL) (A)	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (TL) (A x B)
2019	Bina	2019/Ocak	30.000.000,00	6,86113	205.833.900,00
2019	Reel Finansman Maliyeti	2019/Aralık	3.449.760,00	6,41962	22.146.148,29
2020	Reel Finansman Maliyeti	2020/Aralık	2.491.120,00	5,12964	12.778.548,80
2021	Reel Finansman Maliyeti	2021/Aralık	804.480,00	2,85157	2.294.031,03
2022	Reel Finansman Maliyeti	2022/Aralık	2.045.600,00	1,44223	2.950.225,69
Binanın Düzeltilmiş Değeri					246.002.853,81

3.1.4. Finansman giderinin ilk yıl maliyete intikal ettirilmiş, sonraki yıllarda ise gider olarak dikkate alınmış olması halinde ROFM hesaplamasına ilişkin örnek aşağıdaki gibidir.

Örnek 5: Örnek 4'deki binanın finansmanında kullanılan krediye ilişkin katlanılan faiz giderlerinin, binanın aktifleştirildiği dönemin sonuna kadar olan kısmı maliyete intikal ettirilmiş, ancak aktifleştirildikten sonraki döneme ilişkin olanların ise doğrudan gider yazılmış olması halinde 31/12/2023 tarihli bilançoda yer alan söz konusu binanın düzeltilmiş tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Söz konusu binanın düzeltilmiş değerinin hesaplamasında sadece aktifleştirme döneminde yapılan faiz giderlerine ilişkin ROFM dikkate alınacaktır.

1- 2019/Ocak-2019/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2019/Aralık Yİ-ÜFE (A)	454,08
2019/Ocak Yİ-ÜFE (B)	424,86
Yİ-ÜFE Artış Oranı = (A-B) / (B)	0,06878

ROFM = 8.000.000,00TL x 0,06878 = 550.240,00 TL.

Yıllar	İlgili Yıla Ait Finansman Gideri (TL) (A)	ROFM (TL) (B)	Reel Finansman Maliyeti (TL) (A - B)
2019	4.000.000,00	550.240,00	3.449.760,00

2- Sonuç olarak binanın 31/12/2023 tarihinde düzeltilmiş değeri aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Yıllar	Düzeltmeye Konu İktisadi Kıymet	Düzeltmeye Esas Alınan Tarih	Düzeltmeye Esas Tutar (TL) (A)	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (TL) (A x B)
2019	Bina	2019/Ocak	30.000.000,00	6,86113	205.833.900,00
2019	Reel Finansman Maliyeti	2019/Aralık	3.449.760,00	6,41962	22.146.148,29
Binanın Düzeltilmiş Değeri					227.980.048,29

3.1.5. Birden fazla hesap dönemine yayılan ve finansman gideri her hesap döneminde maliyete atılan borçlanmalarda, ROFM, her hesap dönemi itibarıyla ayrı ayrı borç tutarına borcun kullanıldığı döneme ait Yİ-ÜFE artış oranının uygulanması suretiyle hesaplanır. Aynı hesap dönemi içinde, borç geri ödemesinin (kapamanın) birden fazla ayda yapılması durumunda, her geçici vergi döneminin sonunda geçerli olan Yİ-ÜFE artış oranı kullanılabilir.

Yabancı para üzerinden borçlanmalarda borcun kullanıldığı döneme ait Yİ-ÜFE artış oranı, borcun alındığı tarihteki Türk Lirası karşılıklarına uygulanır. Dolayısıyla yabancı para üzerinden yapılan borçlanmalarda ROFM Yİ-ÜFE artış oranının uygulanacağı borç tutarı, yabancı para üzerinden alınan borcun alındığı tarihteki Türk Lirası karşılığıdır. Birden fazla hesap dönemine yayılan ve finansman gideri her hesap döneminde maliyete atılan yabancı para üzerinden borçlanmalarda, ROFM hesaplaması, her hesap dönemi itibarıyla ayrı ayrı borç tutarının borcun alındığı tarihteki Türk Lirası karşılıklarına borcun kullanıldığı döneme ait Yİ-ÜFE artış oranının uygulanması suretiyle hesaplanacaktır.

Örnek 6: 20/1/2022 tarihinde (C) Ltd. Şti. tarafından 1.250 \$ banka kredisi kullanılarak alınan makineye ilişkin kredi 30/6/2022 tarihinde kapatılmıştır. Krediyeye ilişkin 30/6/2022 tarihinde 500 \$ faiz tahakkuk etmiş olup, 213 sayılı Kanununun 262 nci maddesi gereğince faiz ve kur farkı maliyete eklenmiştir.

Söz konusu makineye ilişkin düzeltmeye esas tutarın tespitinde ROFM hesaplaması aşağıdaki gibi olacaktır.

20/1/2022 tarihinde 1.250 \$'ın TL cinsinden değeri: (1.250 \$ x 13,5703) (A)	16.962,88
30/6/2022 tarihinde 1.250 \$'ın TL cinsinden değeri: (1.250 \$ x 16,6690) (B)	20.836,25
Kur farkı gideri (C) = (B - A)	3.873,37
30/6/2022 tarihinde faiz giderinin TL karşılığı (500 \$ x 16,6690) (D)	8.334,50
Toplam Finansman Gideri (C + D)	12.207,87

ROFM hesaplamasında “Borç Tutarının Esas Alınması Yöntemi”nin kullanıldığı varsayılmıştır.

2022/Ocak Yİ-ÜFE : 1.129,03

2022/Haziran Yİ-ÜFE : 1.652,75

Yİ-ÜFE Artış Oranı = (1.652,75 - 1.129,03) / 1.129,03 = 0,46387

ROFM = 16.962,88 x 0,46387 = 7.868,57 TL.

Reel Finansman Maliyeti = 12.207,87 - 7.868,57 = 4.339,30 TL.

3.2. Toplam Finansman Maliyetinin Esas Alınması Yönteminde ROFM Hesaplaması

Toplam finansman maliyetinin esas alınması yönteminde, ROFM; toplam finansman maliyetlerine, ilgili döneme ait Yİ-ÜFE artış oranının hesap dönemine ait ortalama ticari kredi faiz oranına bölünmesi sonucunda belirlenen oranlar uygulanmak suretiyle hesaplanır.

ROFM	=	Toplam Finansman Maliyeti	X	İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı
				İlgili Hesap Dönemine Ait Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı

Örnek 7: (D) Ltd. Şti. 15/1/2022 tarihinde faaliyetlerinde kullanmak üzere 100.000.000,00 TL'ye (tamamı kredi ile) bir arsa satın almış ve bu tarih itibarıyla arsayı aktifine dahil etmiştir.

Mükellef tarafından aktife alınan bahsi geçen arsa için 14/1/2022 tarihinde alınan ve 15/8/2022 tarihinde kapatılan kredi için 15/8/2022 tarihinde 60.000.000,00 TL faiz tahakkuk etmiştir. Mükellef tarafından söz konusu arsaya ilişkin ROFM ayrıştırmasının toplam finansman maliyetinin esas alınması yöntemine göre yapılmak istenmesi halinde, hesaplama aşağıdaki gibi olacaktır.

Finansman Maliyetinin Oluştugu Hesap Dönemine (2022/Aralık ayı) ait Yİ-ÜFE	2.021,19
Finansman Maliyetinin Oluştugu Hesap Döneminden Önceki Hesap Dönemine (2021/Aralık ayı) ait Yİ-ÜFE	1.022,25
İlgili Hesap Dönemine Ait Yİ-ÜFE Artış Oranı	0,97720

Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı (2022/Ocak) = % 24,60

Toplam finansman maliyetine uygulanacak oran = 0,97720 / 0,2460 = 3,97236

Oranın birden büyük çıkması nedeniyle formüldeki oranın (1) olarak alınması ve toplam finansman maliyetinin tamamının reel olmadığı kabul edilmesi gerekmektedir.

Dolayısıyla, örneğimizde söz konusu oran (1) olarak dikkate alındığında, ROFM (60.000.000,00 TL x 1=) 60.000.000,00 TL olarak hesaplanacaktır. Bu kapsamda, söz konusu taşınmaz için düzeltmeye esas tutar şu şekilde hesaplanacaktır.

Maliyet Bedeli (A) = 160.000.000,00 TL.

ROFM (B) = 60.000.000,00 TL.

Düzeltilmeye Esas Tutar (A - B) = 100.000.000,00 TL.

Örnek 8: 2019 yılının Şubat ayında 30.000.000,00 TL'ye bir fabrika binası satın alınmıştır. Söz konusu binanın alımında, 8.000.000,00 TL banka kredisi kullanılmış ve kullanılan kredi için toplam 16.000.000,00 TL finansman giderine katlanılmış, binanın finansmanında kullanılan krediye ilişkin katlanılan faiz giderlerinin tamamı maliyetle ilişkilendirilmiştir.

Yıllar itibarıyla finansman giderleri gösterilmiştir.

2019 yılı için 4.000.000,00 TL.

2020 yılı için 4.000.000,00 TL.

2021 yılı için 4.000.000,00 TL.

2022 yılı için 4.000.000,00 TL.

31/12/2023 tarihli bilançoda yer alan söz konusu binanın finansmanında kullanılan kredinin anapara ve faiz ödemeleri, yıl sonlarında ve dört eşit taksitte gerçekleşmiştir.

Mükellef tarafından söz konusu binaya ilişkin ROFM ayrıştırmasının toplam finansman maliyetinin esas alınması yöntemine göre yapılmak istenmesi halinde, hesaplama aşağıdaki gibi olacaktır.

1- ROFM Hesaplaması

- 2019/Şubat-2019/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2019/Aralık Yİ-ÜFE (A)	454,08
2018/Aralık Yİ-ÜFE (B)	422,94
Yİ-ÜFE Artış Oranı (C) = (A - B) / (B)	0,07363
Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı (2019/Ocak) (D)	0,2724
Toplam Finansman Maliyetine Uygulanacak Oran (E) = (C / D)	0,27030

$$\text{ROFM} = 4.000.000,00 \text{ TL} \times 0,27030 = 1.081.200,00 \text{ TL.}$$

- 2020/Ocak-2020/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2020/Aralık Yİ-ÜFE (A)	568,27
2019/Aralık Yİ-ÜFE (B)	454,08
Yİ-ÜFE Artış Oranı (C) = (A - B) / (B)	0,25148
Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı (2020/Ocak)	0,1182
Toplam Finansman Maliyetine Uygulanacak Oran (E) = (C / D)	2,12758

Oran 1 den büyük çıktığı için 4.000.000,00 TL'nin tamamı ROFM'dur.

$$\text{ROFM} = 4.000.000,00 \times 1 = 4.000.000,00 \text{ TL.}$$

- 2021/Ocak-2021/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2021/Aralık Yİ-ÜFE (A)	1.022,25
2020/Aralık Yİ-ÜFE (B)	568,27
Yİ-ÜFE Artış Oranı (C) = (A - B) / (B)	0,79888
Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı (2021/Ocak)	0,2045
Toplam Finansman Maliyetine Uygulanacak Oran (E) = (C / D)	3,90650

Oran 1 den büyük çıktığı için 4.000.000,00 TL'nin tamamı ROFM'dur

$$\text{ROFM} = 4.000.000,00 \times 1 = 4.000.000,00$$

- 2022/Ocak-2022/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2022/Aralık Yİ-ÜFE (A)	2.021,19
2021/Aralık Yİ-ÜFE (B)	1.022,25
Yİ-ÜFE Artış Oranı (C) = (A - B) / (B)	0,97720
Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı (2022/Ocak)	0,2460
Toplam Finansman Maliyetine Uygulanacak Oran (E) = (C / D)	3,97236

Oran 1 den büyük çıktığı için 4.000.000,00 TL'nin tamamı ROFM'dur

$$\text{ROFM} = 4.000.000,00 \times 1 = 4.000.000,00 \text{ TL.}$$

2- Reel Olan Finansman Maliyeti Hesaplaması

Yıllar	İlgili Yıla Ait Finansman Gideri (TL) (A)	ROFM (TL) (B)	Reel Finansman Maliyeti (TL) (A - B)
2019	4.000.000,00	1.081.200,00	2.918.800,00
2020	4.000.000,00	4.000.000,00	0,00
2021	4.000.000,00	4.000.000,00	0,00
2022	4.000.000,00	4.000.000,00	0,00

3- Sonuç olarak binanın 31/12/2023 tarihinde düzeltilmiş değeri aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Yıllar	Düzeltmeye Konu İktisadi Kıymet	Düzeltmeye Esas Alınan Tarih	Düzeltmeye Esas Tutar (TL) (A)	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (TL) (A x B)
2019	Bina	2019/Şubat	30.000.000,00	6,85468	205.640.400,00
2019	Reel Finansman Maliyeti	2019/Aralık	2.918.800,00	6,41962	18.737.586,86
2020	Reel Finansman Maliyeti	2020/Aralık	0,00	5,12964	0,00
2021	Reel Finansman Maliyeti	2021/Aralık	0,00	2,85157	0,00
2022	Reel Finansman Maliyeti	2022/Aralık	0,00	1,44223	0,00
Binanın Düzeltilmiş Değeri					224.377.986,86

Örnek 9: 2022 yılının Şubat ayında 30.000.000,00 TL'ye bir iş makinesi satın alınmıştır. Söz konusu makinenin alımında, 8.000.000,00 TL banka kredisi kullanılmıştır. İş makinesinin finansmanında kullanılan krediye ilişkin katlanılan faiz giderlerinin, aktifleştirilme döneminden sonraki dönemlere ilişkin olan kısımlarının tamamının da maliyetle ilişkilendirilmesi öngörülmüş ve bu nedenle de 2023 yılına ilişkin faiz giderinin maliyete intikal ettirilmesi tercihinde bulunulmuştur.

Yıllar itibariyle finansman giderleri gösterilmiştir.

2022 yılı için 4.000.000,00 TL.

2023 yılı için 4.000.000,00 TL.

2024 yılı için 4.000.000,00 TL.

2025 yılı için 4.000.000,00 TL.

Ödemeler 2.000.000,00 TL anapara ve 4.000.000,00 TL faiz olmak üzere yıl sonlarında gerçekleşmiştir.

Bu verilere göre 31/12/2023 tarihli bilançoda yer alan söz konusu binanın düzeltilmiş tutarları aşağıdaki gibi hesaplanacak olup, ROFM hesabında toplam finansman maliyetinin esas alınması yöntemi kullanılmıştır.

1- ROFM Hesaplaması

- 2022/Ocak-2022/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2022/Aralık Yİ-ÜFE (A)	2.021,19
2021/Aralık Yİ-ÜFE (B)	1.022,25
Yİ-ÜFE Artış Oranı (C)=(A-B)/(B)	0,97720

Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı (2022/Ocak) (D)	0,2460
Toplam Finansman Maliyetine Uygulanacak Oran (E)=(C/D)	3,97236
ROFM	4.000.000,00

Oran 1 den büyük çıktığı için 4.000.000,00 TL'nin tamamı ROFM'dur.

- 2023/Ocak- 2023/Aralık Dönemi ROFM Hesaplaması

2023/Aralık Yİ-ÜFE (A)	2.915,02
2022/Aralık Yİ-ÜFE (B)	2.021,19
Yİ-ÜFE Artış Oranı (C)=(A-B)/(B)	0,44223
Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranı (2023/Ocak) (D)	0,1535
Toplam Finansman Maliyetine Uygulanacak Oran (E)=(C/D)	2,88098
ROFM	4.000.000,00

Oran 1 den büyük çıktığı için 4.000.000,00 TL'nin tamamı ROFM'dur.

2- Reel Olan Finansman Maliyeti Hesaplaması

Yıllar	İlgili Yıla Ait Finansman Gideri (TL) (A)	ROFM (TL) (B)	Reel Finansman Maliyeti (TL) (A - B)
2022	4.000.000,00	4.000.000,00	0,00
2023	4.000.000,00	4.000.000,00	0,00

3- Sonuç olarak binanın 31/12/2023 tarihinde düzeltilmiş değeri aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Yıllar	Düzeltilmeye Konu İktisadi Kıymet	Düzeltilmeye Esas Alınan Tarih	Düzeltilmeye Esas Tutar (TL) (A)	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (TL) (A X B)
2022	Bina	2022/Şubat	30.000.000,00	2,40791	72.237.300,00
2022	Reel Finansman Maliyeti	2022/Aralık	0,00	1,44223	0,00
2023	Reel Finansman Maliyeti	2023/Aralık	0,00	1,00000	0,00
Binanın Düzeltilmiş Değeri					72.237.300,00

3.3. ROFM'dan Amortisman Ayrılmamış Tutarın Hesaplanması

555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 40 ıncı maddesinin (3) numaralı fıkrasında, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço'ya ait düzeltme ile sınırlı olmak üzere, amortisman süresi bitmemiş olan kıymetlere ilişkin maliyet veya alış bedelinden düşülen ROFM'dan amortisman ayrılmamış tutarların, 2024 ve sonraki hesap dönemlerinde 5 yılda ve eşit taksitler halinde dönem kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabileceği belirtilmiştir.

Örnek 10: (E) Ltd. Şti. 20/6/2023 tarihinde 12.000.000,00 TL kredi kullanarak, işletme faaliyetlerinde kullanmak üzere bir makine almıştır.

Kredi aynı yıl (20/11/2023 tarihinde) kapatılmış ve 3.000.000,00 TL faiz ödenmiştir. Ödenen faizin tamamı 213 sayılı Kanunun 262 nci maddesi gereğince maliyet bedeline intikal ettirilmiştir.

Makinenin faydalı ömrü 10 yıl olup, mükellef normal amortisman usulüne göre amortisman ayırmaktadır.

Mükellef ROFM ayrıştırmasının yapılmasında borç tutarının esas alınması yöntemini tercih etmiştir.

a) ROFM Hesaplaması

$$2023/Haziran Ayı Yİ-ÜFE = 2.320,72$$

$$2023/Kasım Ayı Yİ-ÜFE = 2.882,04$$

$$Yİ-ÜFE Artış Oranı = (2.882,04 - 2.320,72) / 2.320,72 = 0,24187$$

$$ROFM = 12.000.000,00 \text{ TL} \times 0,24187 = 2.902.440,00 \text{ TL.}$$

b) ROFM'nin İtfa Olunmayan Kısmının Hesaplaması

31/12/2023 tarihli bilançoda makinenin maliyet bedeli 15.000.000,00 TL görünmektedir.

$$\text{Ayrılan Amortisman} = 15.000.000,00 \times 0,10 = 1.500.000,00 \text{ TL.}$$

$$\text{İtfa Olunma Oranı} = 1.500.000,00 / 15.000.000,00 = 0,10$$

$$\text{İtfa Olunan ROFM} = 2.902.440,00 \times 0,10 = 290.244,00 \text{ TL.}$$

$$\text{ROFM'nin İtfa Olunmayan Kısmı} = 2.902.440,00 - 290.244,00 = 2.612.196,00 \text{ TL.}$$

Söz konusu tutar 2024 ve sonraki hesap dönemlerinde 5 yılda ve eşit taksitler halinde (Her yıla düşen indirim konu edilebilecek tutar = 2.612.196,00 / 5 = 522.439,20 TL) beyanname üzerinde indirilebilecektir.

4. Sermayenin Düzeltilmesi

4.1. Sermayenin, yapısı dikkate alınarak, nakit olarak ödenen, aynı olarak konulan, sonradan sermayeye yapılan ilaveler gibi kaynakları (oluşum şekli) itibariyle 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (3) numaralı bendi ile 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 17 nci maddesi çerçevesinde belirlenecek düzeltme tarihleri dahilinde hesaplanacak katsayılar kullanılarak düzeltilmesi icap etmektedir.

Bununla birlikte, mezkûr Genel Tebliğin 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca, sermayenin düzeltmeye esas tutarına ulaşılırken, (sermayeye ilave edilmiş olan) bu fıkarda sayılan fonların sermayeden düşülmesi gerekmektedir.

Örnek 11: (F) Tic. Ltd. Şti. 9/6/2011 tarihinde kurulmuştur. Hesap dönemi takvim yılı olan söz konusu şirketin 31/12/2023 tarihli bilançosunda görünen sermayesinin oluşum tarihleri ve enflasyon düzeltmesi sonrasında düzeltilmiş sermayesi aşağıdaki gibidir.

Sermayenin Ödenme Tarihi		Ödenen Sermaye Tutarı (TL)	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar (TL)	Ödeme Şekli
Yıl	Ay				
Kuruluş (2011)	Haziran	1.000.000,00	15,37296	15.372.960,00	Nakit
2012	Mayıs	500.000,00	14,22724	7.113.620,00	Nakit
2014	Ağustos*	500.000,00	12,36330	6.181.650,00	Yasal Yedek
2021	Kasım	200.000,00	0,00000	0,00	Yeniden Değerleme (213 sayılı Vergi Usul Kanununun geçici 31 inci maddesi kapsamında fonda bekletilen tutarın sermayeye ilavesi)
2022	Aralık	300.000,00	1,44223	432.669,00	Nakit
Toplam		2.500.000,00		29.100.899,00	

* Kâr yedekleri dolayısıyla artırılan sermaye için tescil tarihi dikkate alınacak olup, örneğimizde de sermaye artırımının Ağustos ayında tescil edildiği öngörülmüştür.

1- Bu veriler dahilinde, sermayenin enflasyon düzeltmesine tabi tutulması neticesinde hesaplanan enflasyon düzeltmesi farkı ve kayıtlara intikali:

Düzeltilme Öncesi Sermaye (TL) (A)	Düzeltilme Sonrası Sermaye (TL) (B)	Enflasyon Düzeltmesi Farkı (TL) (B - A)
2.500.000,00	29.100.899,00	26.600.899,00

698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	502 Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	26.600.899,00	26.600.899,00
-------------------------------	--	---------------	---------------

Bu itibarla, 31/12/2023 tarihli enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş bilançoda ödenmiş sermaye hesabı aşağıdaki şekilde gösterilecektir.

Ödenmiş Sermaye	29.100.899,00 TL.
Sermaye	2.500.000,00 TL.
Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	26.600.899,00 TL.

2- Söz konusu düzeltilmiş sermayenin 2024/1-3 geçici vergi dönemi sonuna (birinci geçici vergi dönemi sonuna) taşınması:

Sermayede birinci geçici vergi döneminde bir değişiklik olmadığı dikkate alınarak, 29.100.899,00 TL düzeltilmiş ödenmiş sermaye tutarı taşıma katsayısı ile çarpılarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır. Taşıma katsayısı, 2024/Mart dönemi Yİ-ÜFE değerinin 2023/Aralık Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunacaktır.

$$\text{Taşıma Katsayısı} = 3.100,00 \text{ (varsayım)} / 2.915,02 = 1,06346$$

Düzeltilmeye Esas Tutar	29.100.899,00
Taşıma Katsayısı	1,06346
Düzeltilmiş Tutar	30.947.642,05

Taşıma Öncesi Sermaye (TL) (A)	Taşıma Sonrası Sermaye (TL) (B)	Enflasyon Düzeltmesi Farkı (TL) (B - A)
29.100.899,00	30.947.642,05	1.846.743,05

Sermayenin taşınması neticesinde hesaplanan farkın muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	502 Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	1.846.743,05	1.846.743,05
-------------------------------	--	--------------	--------------

Bu itibarla, 31/3/2024 tarihli taşınmış bilançoda ödenmiş sermaye hesabı aşağıdaki şekilde gösterilecektir.

Ödenmiş Sermaye	30.947.642,05 TL.
Sermaye	2.500.000,00 TL.
Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	28.447.642,05 TL.

Örnek 12: (G) Tic. Ltd. Şti. 9/6/2020 tarihinde kurulmuştur. Söz konusu şirketin sermayesinin oluşum tarihleri ile sermayenin düzeltilmesine ilişkin hesaplamalar aşağıdaki gibidir.

Sermayenin Ödenme Tarihi		Ödenen Sermaye Tutarı (TL) (A)	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (TL) (A x B)	Ödeme Şekli
Yıl	Ay				
Kuruluş (2020)	Haziran	50.000,00	6,00577	300.288,50	Nakit
2022	Ağustos	110.000,00	1,63761	180.137,10	Nakit
2022	Ekim	200.000,00	1,44944	289.888,00	Nakit
2023	Şubat	435.000,00	0,00	0,00	Yeniden Değerlemeden Kaynaklı
Toplam		795.000,00		770.313,60	

1- Bu veriler dahilinde, sermayenin enflasyon düzeltmesine tabi tutulması neticesinde hesaplanan enflasyon düzeltmesi farkı ve kayıtlara intikali:

Düzeltilme Öncesi Sermaye (TL) (A)	Düzeltilme Sonrası Sermaye (TL) (B)	Enflasyon Düzeltme Farkı (TL) (B - A)
795.000,00	770.313,60	-24.686,40

Sermayenin enflasyon düzeltilmesine tabi tutulması sonucunda hesaplanan düzeltilmiş tutar, düzeltme öncesi tutardan düşük olup, söz konusu farkın kayıtlara intikaline ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

503 Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları		24.686,40	
	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı		24.686,40

Bu itibarla, 31/12/2023 tarihli enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş bilançoda ödenmiş sermaye hesabı aşağıdaki şekilde gösterilecektir.

Ödenmiş Sermaye 770.313,60 TL.

Sermaye 795.000,00 TL.

Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları 24.686,40 TL.

2- Söz konusu düzeltilmiş sermayenin 2024/1-3 geçici vergi dönemi sonuna (birinci geçici vergi dönemi sonuna) taşınması:

Sermayede birinci geçici vergi döneminde bir değişiklik olmadığı dikkate alınarak, 770.313,60 TL ödenmiş sermaye taşıma katsayısı ile çarpılarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır. Taşıma katsayısı, 2024/Mart dönemi Yİ-ÜFE değerinin 2023/Aralık Yİ-ÜFE değerine bölünmesi ile bulunacaktır.

$$\text{Taşıma Katsayısı} = 3.100,00 \text{ (varsayım)} / 2.915,02 = 1,06346$$

Düzeltilmeye Esas Tutar	770.313,60
Taşıma Katsayısı	1,06346
Düzeltilmiş Tutar	819.197,70

Taşıma Öncesi Sermaye (TL) (A)	Taşıma Sonrası Sermaye (TL) (B)	Enflasyon Düzeltme Farkı (TL) (B - A)
770.313,60	819.197,70	48.884,10

Söz konusu düzeltme farkının kayıtlara intikaline ilişkin muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

698 Enflasyon Düzeltme Hesabı		48.884,10	
	502 Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları		24.197,70
	503 Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları		24.686,40

Bu itibarla, 31/3/2024 tarihli enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş bilançoda ödenmiş sermaye hesabı aşağıdaki şekilde olacaktır.

Ödenmiş Sermaye	819.197,70 TL.
Sermaye	795.000,00 TL.
Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	24.197,70 TL.

4.2. Sermayenin düzeltilmesinde, düzeltmenin yapıldığı tarihteki sermayenin yapısı dikkate alınacak olup, bu kapsamda sermaye azaltımlarında söz konusu sermaye azaltımının daha önce sermayeye eklenen hangi artış kaleminden yapıldığı tespit edilecek ve söz konusu kalemin düzeltilmesi gereken bir unsur olması halinde, bu kalem azaltılan tutarı üzerinden düzeltme işlemine tabi tutulacaktır.

Sermaye azaltımı işlemlerinde 5520 sayılı Kanununun 32/B maddesi hükmünün de göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Örnek 13: (H) A.Ş. 10/8/2015 tarihinde kurulmuştur. Söz konusu şirketin 31/12/2023 tarihli bilançosunda görünen sermayesinin oluşum tarihleri ve enflasyon düzeltmesi sonrasında düzeltilmiş sermayesi aşağıdaki gibidir.

Sermayenin Ödenme Tarihi		Ödenen/Azaltılan Sermaye Tutarı (TL)	Azaltım Sonrası Düzeltmeye Esas Sermaye Tutarı (TL) (A)	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Tutar (TL) (A x B)	Ödeme /Azaltma Şekli
Yıl	Ay					
Kuruluş (2015)	Ağustos	1.000.000,00	1.000.000,00	11,64006	11.640.060,00	Nakit
2017	Aralık	2.000.000,00	1.000.000,00	9,21076	9.210.760,00	Nakit
2018	Kasım*	-1.000.000,00	-	-	-	Nakit
2021	Eylül	2.000.000,00	1.000.000,00	3,93082	3.930.820,00	Nakit
2023	Haziran*	-1.000.000,00	-	-	-	Nakit
Toplam		3.000.000,00	3.000.000,00	-	24.781.640,00	-

* Mükellefin tercihinin bu yönde olduğu farz edilerek, Kasım 2018'de yapılan sermaye azaltımı Aralık 2017'de yapılan sermaye artışından, Haziran 2023'te yapılan sermaye azaltımı Eylül 2021'de yapılan sermaye artışından düşülerek gerekli hesaplamalar yapılmıştır.

Buna göre mükellefin 31/12/2023 tarihli enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş bilançosunda düzeltilmiş sermayesi aşağıdaki gibi olacaktır.

Mükellefin düzeltme sonrası bilançosunda enflasyon düzeltme farkı şu şekilde bulunacaktır.

Düzeltilme Öncesi Sermaye (TL) (A)	Düzeltilme Sonrası Sermaye (TL) (B)	Enflasyon Düzeltmesi Farkı(TL) (B - A)
3.000.000,00	24.781.640,00	21.781.640,00

Söz konusu farkın kayıtlara intikali ise şu şekilde olacaktır.

698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	502 Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	21.781.640,00	21.781.640,00
-------------------------------	--	---------------	---------------

Bu itibarla, 31/12/2023 tarihli enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş bilançoda ödenmiş sermaye hesabı aşağıdaki şekilde gösterilecektir.

Ödenmiş Sermaye	24.781.640,00
Sermaye	3.000.000,00

Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları 21.781.640,00

4.3. Nevi itibarıyla iktisadi işletmelere dâhil bulunan kıymetlerden parasal ve parasal olmayan kıymetler esas itibarıyla 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ eki listelerde (EK 1 ve EK 2) yer almaktadır. Mezkur listelerde yer alan iktisadi kıymetler, uygulayıcılar için kolaylık sağlamak üzere, “Tek Düzen Hesap Planı”nında izlendikleri hesap kodları ile gösterilmiştir. Bu listelerde yer almayan iktisadi kıymetler mahiyet itibarıyla listelerdeki kendilerine en yakın iktisadi kıymet gibi işleme tabi tutulurlar. Bunun yanı sıra, söz konusu listelerde öz sermaye kalemlerine yer verilmemekle birlikte, anılan Tebliğin 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca, aksine bir hüküm olmaması ve Tebliğde bir belirleme yapılmamış olması şartıyla, bu Tebliğ uygulamasında öz sermaye kalemleri "parasal olmayan kıymet" olarak kabul edilecektir.

Bu kapsamda, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 376 ncı maddesi uyarınca sermayenin tamamlanmasına karar verilen şirketin ortakları tarafından zarar sebebiyle karşılıksız kalan kısmı kapatacak miktarda aktarılan ve tek düzen hesap planı dahilinde öz sermaye kalemleri arasında yer alan “529 Diğer Sermaye Yedekleri” hesabında izlenen sermaye avansları da parasal olmayan kıymet olarak kabul edilecek ve düzeltmeye tabi tutulacaktır.

Örnek 14: (J) A.Ş.’nin ortakları 7/10/2023 tarihinde şirkete, sermaye artırımında kullanılmak üzere 10.000.000,00 TL avans vermiştir. Söz konusu tutar 31/12/2023 tarihi itibarıyla sermayeye henüz eklenmemiş, sermaye artırımını gerçekleştirmemiştir.

102 Bankalar Hesabı		10.000.000,00	
	529 Diğer Sermaye Yedekleri		10.000.000,00

Söz konusu tutar 31/12/2023 tarihli bilançoda diğer sermaye yedekleri hesabında takip edilmeye devam edilmekte olup, düzeltmeye tabi tutulacaktır.

İlgili Ay	Yİ-ÜFE
2023/12 (A)	2.915,02
2023/10 (B)	2.803,29
Düzeltilme Katsayısı (A / B)	1,03986

Düzeltilmiş Tutar = Düzeltmeye Esas Tutar x Düzeltme Katsayısı
= 10.000.000,00 x 1,03986 = 10.398.600,00 TL.

Enflasyon Farkı = 10.398.600,00 - 10.000.000,00 = 398.600,00 TL.

Söz konusu enflasyon düzeltme farkının muhasebe kaydı şu şekilde olacaktır;

698 Enflasyon Düzeltme Hesabı		398.600,00	
	529 Diğer Sermaye Yedekleri ... Diğer Sermaye Yedekleri E D Farkı		398.600,00

Söz konusu tutarın 9/2/2024 tarihinde sermayeye ilave edilmesi durumunda aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilecektir.

529 Diğer Sermaye Yedekleri Hesabı		10.398.600,00	
	500 Sermaye Hesabı 502 Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları		10.000.000,00 398.600,00

5. Stokların Düzeltmesi

5.1. İşletmeler, çeşit ve miktar itibarıyla önemli tutarlara ulaşan stoklarına ilişkin olarak, düzeltme işleminde gerçek yöntemi uygulayabilecekleri gibi 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde düzeltilecek bilanço itibarıyla öngörülen toplulaştırılmış yöntemlerden birini de tercih edebileceklerdir.

Stokların düzeltilmesinde gerçek yöntemi kullanan mükellefler mümkün olduğunca inebildikleri kadar alt ayrıma giderek düzeltme işlemini gerçekleştireceklerdir. Topluştırılmış yöntemleri seçenler ise her bir mal grubu ve mümkün olduğunca inebildikleri her bir alt ayırım itibarıyla diledikleri topluştırılmış yöntemi kullanmakta serbesttirler.

2024 hesap dönemi ilk geçici vergi dönemi itibarıyla yapılan topluştırılmış yöntem tercihi sonraki dönemlerde değiştirilemediği gibi, topluştırılmış yöntem tercihinde bulunanların her bir mal grubu ve alt ayırım itibarıyla seçtikleri topluştırılmış yöntemden üç hesap dönemi boyunca vazgeçmeleri mümkün değildir. Ancak, 2024 hesap dönemi ilk geçici vergi dönemi itibarıyla yapılan gerçek yöntem tercihi sonraki hesap döneminde değiştirilebilecektir.

Örneğin, hesap dönemi takvim yılı olan (J) A.Ş. beyaz eşya, telefon ve bisiklet ticareti yapmaktadır. Mükellef 31/12/2023 tarihli stoklarını düzeltme işlemlerine tabi tutarken beyaz eşya için topluştırılmış yöntemi seçebilecek, telefon ve bisiklet için ise gerçek yöntemi kullanabilecektir.

Ayrıca söz konusu dönemde mükellef beyaz eşya ile ilgili topluştırılmış yöntemleri kullanırken buzdolabını basit ortalama yöntemine, çamaşır makinesini stok devir hızı yöntemine göre düzeltmeye tabi tutabilecektir.

(J) A.Ş. 2024 yılında ise, 2023 yılında hangi stok düzeltme yöntemini kullandığının bir önemi olmaksızın istediği stok düzeltme yöntemini bağımsız bir şekilde kullanabilecek olup, 2024 yılında, beyaz eşya ve telefon için gerçek yöntemi, bisiklet için topluştırılmış yöntemi tercih edebilecektir. Bu kapsamda, 2024 yılında bisiklet ile ilgili topluştırılmış yöntemi kullanırken, bu mal grubunun alt ayrımı olan elektrikli bisiklet için basit ortalama yöntemini, diğer bisiklet grupları için hareketli ağırlıklı ortalama yöntemini tercih edebilecek olmakla birlikte, yaptığı tercihten izleyen geçici vergi dönemleri ile içinde bulunulan hesap dönemi dahil, üçüncü hesap döneminin sonuna kadar (bu dönem dâhil) dönemeyecektir.

Öte yandan, mükellefler 2024 yılının ilk geçici vergi dönemi itibarıyla gerçek yöntemi tercih etmesi halinde izleyen geçici vergi ve hesap dönemi sonunda ilgili stok grubu için bu tercihten vazgeçemeyecek, ancak 2025 yılından itibaren tercihinin değiştirebilecektir. Bu durumda 2025 yılında stok grubu için topluştırılmış yöntemi tercih eden mükellef yine izleyen geçici vergi dönemleri ile içinde bulunulan hesap dönemi dahil, üçüncü hesap döneminin sonuna kadar (bu dönem dâhil) bu yöntemden dönemeyecektir.

5.2. Mezkur Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (3/b) bendinde, ilk madde ve malzeme, ticari mallar, yarı mamul ve mamul stokların maliyetine dahil edilen unsurların, defterlere kayıt tarihi itibarı ile düzeltileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla yarı mamul ve mamulün düzeltilmesinde düzeltmeye esas tarih olarak, bunların üretilerek aktife kaydedildikleri tarihler değil bu mamullerin maliyetine dahil edilen ilk madde malzeme, işçilik, genel üretim giderleri gibi unsurların deftere kayıt tarihleri esas alınacaktır.

6. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Düzeltilmesi

555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 20 nci maddesinde yapılmakta olan yatırımlar hesabının düzeltilmesine ilişkin açıklamalar yapılmış olup, söz konusu Tebliğde yapılan açıklamalara göre düzeltme işlemlerine ilişkin örneklere aşağıda yer verilmiştir.

6.1. 31/12/2023 Tarihi İtibarıyla Devam Eden Yatırımlara İlişkin Düzeltme İşlemleri

555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 20 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda yer alan (yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak olan, her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerle ilgili harcamaların yapıldığı) yatırımlara ilişkin tutarların düzeltilmesi; söz konusu yatırımlara ait geçmiş her ay sonu itibarıyla kesinleşmiş harcama tutarlarının (ROFM var ise düşülmesi şartıyla) o ayın düzeltmeye esas tarih olarak dikkate alınması yoluyla bulunacak düzeltme katsayısı ile çarpılması ve bulunan bu tutarların toplanması suretiyle yapılacaktır.

Örnek 15: 31/12/2023 tarihi itibarıyla yapımı devam eden yatırım için (K) Ltd. Şti. tarafından yapılan kesinleşmiş harcamalara ait tutarlar ve harcamaların ilgili olduğu aylar aşağıdaki gibi olup, yapılmakta olan yatırımlar hesabında bulunan bu tutarlar aşağıdaki gibi düzeltilecektir.

Yıl	Ay	Harcama Tutarı (TL) (A)	Düzeltilme Katsayısı (B)	Düzeltilmiş Değer (TL) (A x B)
2022	Ocak	100.000,00	2,58188	258.188,00
2022	Şubat	200.000,00	2,40791	481.582,00
2023	Nisan	110.000,00	1,34647	148.111,70
2023	Mayıs	15.000,00	1,33777	20.066,55
2023	Temmuz	5.000,00	1,16055	5.802,75
2023	Kasım	500.000,00	1,01144	505.720,00
2023	Aralık	22.000,00	1,00000	22.000,00
Toplam		952.000,00		1.441.471,00

Buna göre söz konusu hesabın düzeltilmesi sonucu muhasebe kaydı şu şekilde olacaktır.

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ... Yapılmakta Olan Yatırımlar E D Farkı		489.471,00	
	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı		489.471,00

6.2. İlgili Aktif Hesabına 1/1/2024 Tarihinden Önce Aktarılmış Bulunan Yatırımlara İlişkin Düzeltme İşlemleri

555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre, 2023 hesap dönemi sonu itibarıyla bilançoda yer almayan, ilgili aktif hesabına söz konusu bilanço tarihinden önce aktarılmış bulunan ve yapılmakta olan yatırımlar hesabından gelmiş olan değerlerin düzeltmeye esas tarihi olarak, söz konusu değerlerin aktifleştirme tarihlerinin değil, yapılmakta olan yatırımlar hesabının kullanıldığı tarihlerin dikkate alınması gerekmektedir.

Buna göre söz konusu değerlerin düzeltilmesi iki aşamada gerçekleştirilecektir. Öncelikle her bir aya ilişkin yatırım harcaması, harcamanın gerçekleştiği ay sonu itibarıyla aktifleştirme tarihine kadar, sonra da aktifleştirilen bedel kül halinde aktifleştirme tarihinden 2023 hesap dönemi sonuna kadar düzeltilecektir.

Mezkur fıkrada yapılan açıklamalara göre düzeltme işlemlerine ilişkin örneğe aşağıda yer verilmiştir.

Örnek 16: (L) Ltd. Şti.'nin 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançosunda yer alan fabrika binası, mükellef tarafından 17/11/2022 tarihi itibarıyla yapımı bitirilerek aynı tarih itibarıyla aktifleştirilmiştir.

Söz konusu binaya ilişkin düzeltme işlemleri iki aşamada gerçekleştirilecektir.

1. Aşama

Her bir aya ilişkin yatırım harcaması, harcamanın gerçekleştiği ay sonu itibarıyla binanın aktifleştirme tarihine kadar düzeltilecek olup, bina yatırımı için yapılan kesinleşmiş harcamalara ait tutarlar, harcamaların ilgili olduğu aylar ve düzeltilmesi aşağıdaki gibidir.

Yıl	Ay	Harcama Tutarı (TL) (A)	Harcama Tarihindeki Yİ-ÜFE (B)	Binanın Aktifleştirilme Ayına ait Yİ-ÜFE* (C)	Düzeltilme Katsayısı (D) = (C / B)	Düzeltilmiş Değer (TL) (A x D)
2021	Ocak	100.000,00	583,38	2.026,08	3,47300	347.300,00
2021	Şubat	200.000,00	590,52	2.026,08	3,43101	686.202,00
2021	Nisan	110.000,00	641,63	2.026,08	3,15771	347.348,10
2022	Mayıs	15.000,00	1.548,01	2.026,08	1,30883	19.632,45
2022	Haziran	5.000,00	1.652,75	2.026,08	1,22588	6.129,40
2022	Temmuz	500.000,00	1.738,21	2.026,08	1,16561	582.805,00
2022	Ağustos	22.000,00	1.780,05	2.026,08	1,13822	25.040,84
TOPLAM		952.000,00				2.014.457,79

* 2022/Kasım ayına ait Yİ-ÜFE

Enflasyon Düzeltme Farkı (Yap. Ol. Yat.) = 2.014.457,79 - 952.000,00 = 1.062.457,79 TL.

2. Aşama

Binanın 17/11/2022 tarihinde aktifleştirilen bedeli kül halinde aktifleştirme tarihinden 2023 hesap dönemi sonuna kadar düzeltilecektir.

Yıl	Ay	Yİ-ÜFE
2022	Kasım	2.026,08
2023	Aralık	2.915,02

Düzeltilme Katsayısı = 2.915,02 / 2.026,08 = 1,43875

Düzeltilmiş Tutar = 952.000,00 x 1,43875 = 1.369.690,00 TL.

Enflasyon Düzeltme Farkı (Bina) = 1.369.690,00 - 952.000,00 = 417.690,00 TL.

Toplam Enflasyon Düzeltme Farkı = 1.062.457,79 + 417.690,00 = 1.480.147,79 TL.

Buna göre söz konusu hesabın düzeltilmesi sonucu muhasebe kaydı şu şekilde olacaktır.

252 Binalar Hesabı ... Binalar E D Farkı	698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	1.480.147,79	1.480.147,79
---	-------------------------------	--------------	--------------

7. AR-GE Harcamalarının Enflasyon Düzeltmesine Tabi Tutulması

Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kapsamındaki harcamalar "263-Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı"nda aktifleştirilmekte olup, Ar-Ge faaliyetleri neticesinde, tescil edilip edilememesine bağlı kalınmaksızın gayri maddi hak niteliğinde aktifleştirilmesi gereken bir kıymete ulaşılması halinde aktifleştirilen söz konusu harcamaların amortisman yoluyla itfa edilmesi gerekmektedir.

Projelerin tamamlanmasına imkan kalmaması veya projenin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle herhangi bir iktisadi kıymetin ortaya çıkmadığı durumlarda önceki yıllarda

aktifleştirilmiş olan tutarlar projenin başarısızlıkla sonuçlandığı hesap döneminde doğrudan gider yazılabilmektedir.

Mükelleflerin, 31/12/2023 tarihi itibarıyla ve izleyen dönemlerde bilançolarında görülen "263-Araştırma ve Geliştirme Giderleri" hesabında takip edilen Ar-Ge harcamalarını enflasyon düzeltmesine tabi tutarken, 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 20 nci maddesinde yapılmakta olan yatırımlar hesabının düzeltmesine ilişkin yapılan açıklamalara göre işlem tesis etmeleri uygun bulunmuştur.

Buna göre, söz konusu hesabın düzeltilmesinde, her bir aya ilişkin harcamanın, gerçekleştiği ay sonu dikkate alınmak suretiyle düzeltme işlemi yapılacaktır.

Diğer taraftan, projelerin tamamlanmasına imkan kalmaması veya projenin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle herhangi bir iktisadi kıymetin ortaya çıkmadığı durumlarda önceki yıllarda aktifleştirilmiş olan tutarlar projenin başarısızlıkla sonuçlandığı hesap döneminde doğrudan gider olarak dikkate alınacağından, söz konusu giderin 2023 hesap dönemi sonu itibarıyla yapılan enflasyon düzeltmesine ilişkin kısmının gider olarak dikkate alınmaması gerekmektedir.

8. Avansların Düzeltilmesi

213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (3/b) alt bendinin parantez içi hükmünde belirtilen parasal olmayan kıymetler için mahsuben verilen ve alınan avanslar parasal olmayan nitelikte iseler ödeme/tahsil tarihinden mahsup tarihine kadar düzeltilecektir.

Bu kapsamda, belli mal veya hizmet miktarına endekslenen avansların parasal olmayan nitelikte olduğu kabul edilecek ve düzeltilecektir.

8.1. Alınan Avansların Düzeltilmesi

Alınan avansların düzeltilmesine ilişkin aşağıda örnek verilmiştir.

Örnek 17: (M) Ltd. Şti. 10/9/2023 tarihinde 10 birimlik emtianın imal edilip 2.000.000,00 TL'ye satışı için 1.000.000,00 TL nakit avans alınmıştır. Söz konusu emtia 1/2/2024 tarihinde teslim edilmiştir.

Alınan sipariş avansının muhasebe kaydı şu şekilde olacaktır.

100 Kasa Hesabı	340 Alınan Sipariş Avansları	1.000.000,00	1.000.000,00
-----------------	------------------------------	--------------	--------------

Alınan sipariş avansının 31/12/2023 tarihli bilançoda enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucu hesaplama ve muhasebe kaydı şu şekilde olacaktır.

İlgili Ay	Yİ-ÜFE
2023/12 (A)	2.915,02
2023/9 (B)	2.749,98

Düzeltilme Katsayısı (A / B) = 1,06001

Düzeltilmiş Tutar = 1.000.000,00 x 1,06001 = 1.060.010,00 TL.

Enflasyon Düzeltme Farkı = 1.060.010,00 - 1.000.000,00 = 60.010,00 TL.

698 Enflasyon Düzeltme Hesabı	340 Alınan Sipariş Avansları ... Alınan Sipariş Avansları E D Farkı	60.010,00	60.010,00
-------------------------------	--	-----------	-----------

Parasal olmayan kıymet mahiyetindeki alınan avansların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucu oluşan farkların avans kapatıldığında gelir hesaplarına intikal ettirilmesi gerekmektedir. Bu şekilde gelir hesaplarına aktarılan farklar 2023 hesap döneminden kaynaklanıyorsa vergiye tabi tutulmayacak, beyannamede diğer indirimler kısmında gösterilecektir.

Buna göre, örneğimizde malın teslimi sırasında yapılacak muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

100 Kasa Hesabı		1.000.000,00	
340 Alınan Sipariş Avansları		1.060.010,00	
	600 Yurtiçi Satışlar		2.000.000,00
	649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar		60.010,00

8.2. Yabancı Para Cinsinden Avansların Düzeltilmesi

555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; mükelleflerin yabancı para üzerinden yapmış oldukları işlemlerini 213 sayılı Kanunun mevcut hükümleri doğrultusunda değerlemeye devam edecekleri, bunlar için ayrıca düzeltme yapmayacakları, bu Tebliğ uygulamasında yabancı paralar ile yabancı para cinsinden ifade edilen (alacak ve borç senetleri gibi) kıymetlerin parasal kıymet olarak addedileceği, işletmelerin aktifinde bulunan yabancı para cinsinden hisse senetleri, iştirakler ve avansların, 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (8) numaralı bendinin verdiği yetkiye istinaden, düzeltme tarihindeki döviz kuru ile düzeltilmelerinin uygun görüldüğü belirtilmiştir.

Bu çerçevede, yabancı para cinsinden olan alınan ve verilen avanslar düzeltme tarihindeki döviz kuru ile düzeltilecek, ayrıca enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacaktır.

9. Yeniden Değerleme Yapan Mükelleflerde Enflasyon Düzeltmesi

555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 17 nci maddesinin (6/b) fıkrasına göre, 213 sayılı Kanunun geçici 31 inci maddesi, geçici 32 nci maddesi ve/veya mükerrer 298 inci maddesinin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulmuş iktisadi kıymetler için düzeltmeye esas tarih olarak;

- Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirme yapılmış olanlarda, yeniden değerlemenin ilgili olduğu dönemin son gününün,

- Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirme yapılmamış ancak geçici 32 nci madde kapsamında yeniden değerlendirme yapılmış olanlarda, yeniden değerlemenin ilgili olduğu dönemin son gününün,

- Geçici 32 nci madde ve mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası kapsamında yeniden değerlendirme yapılmamış ancak geçici 31 inci madde (2018 yılıyla sınırlı olmak kaydıyla) kapsamında yeniden değerlendirme yapılmış olanlarda yeniden değerlendirme yapılabilmesi için esas alınan aktife kayıtlı olma şartının arandığı tarihten önceki ayın son günü olan 30/4/2018 (aynı maddenin yedinci fıkrası kapsamında -2021 yılında yapılan- yeniden değerlendirme yapılmış olanlarda 31/5/2021) tarihinin,

dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir.

Örnek 18: Tam mükellefiyet esasında vergilendirilen (N) A.Ş.'nin 2008 yılının Eylül ayında 18.000.000,00 TL bedelle satın aldığı idari binanın birikmiş amortisman tutarı 25/5/2018 tarihi itibarıyla 3.690.000,00 TL olup, söz konusu taşınmaz 213 sayılı Kanunun geçici 31 inci maddesi kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulmuş ve taşınmazın yeniden değerlendirilmiş tutarı 38.332.080,00 TL olarak hesaplanmıştır. Söz konusu taşınmaz için 213 sayılı

Kanunun geçici 31 inci maddesinin yedinci fıkrası, geçici 32 nci maddesi ve mükerrer 298 inci maddesinin () fıkrası kapsamında yeniden değerleme yapılmamıştır.

Söz konusu taşınmazın 31/12/2023 tarihli bilançosunda birikmiş amortismanı 12.266.265,60 TL'dir.

31/12/2023 tarihli bilançoda mükellefin yapacağı enflasyon düzeltmesinde, taşınmazın ve birikmiş amortismanının düzeltilmiş tutarı aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Düzeltmeye esas tutar = 38.332.080,00 TL.

Düzeltilme Katsayısı	=	2023 yılı Aralık ayına ilişkin Yİ-ÜFE
		2018 yılı Nisan ayına ilişkin Yİ-ÜFE

Düzeltilme Katsayısı = $2.915,02/341,88 = 8,52644$

Düzeltilmiş tutar = Düzeltilmeye Esas Tutar x Düzeltilme katsayısı
= $38.332.080,00 \times 8,52644$
= $326.836.180,20$ TL.

Taşınmaz Enflasyon Düzeltilme Farkı = $326.836.180,20 - 38.332.080,00$
= $288.504.100,20$ TL.

Binanın değerinde düzeltilme sonrasında ortaya çıkan artış oranı = $(326.836.180,20 - 38.332.080,00) / 38.332.080,00 = 7,52644$

Birikmiş amortisman tutarı da $(1+7,52644=)$ 8,52644 oranı dikkate alınarak düzeltilcektir.

Düzeltilmiş Birikmiş Amortisman Tutarı = $12.266.265,60 \times 8,52644$
= $104.587.577,66$ TL.

Birikmiş Amortisman Enflasyon Düzeltilme Farkı = $104.587.577,66 - 12.266.265,60$
= $92.321.312,16$ TL.

252 Binalar ... Binalar E D Farkı		288.504.100,20	
	698 Enflasyon Düzeltilme Hesabı		288.504.100,20
698 Enflasyon Düzeltilme Hesabı	257 Birikmiş Amortismanlar ... Birikmiş Amortismanlar E D Farkı	92.321.312,16	92.321.312,16

Örnek 19: Tam mükellefiyet esasında vergilendirilen, hesap dönemi takvim yılı olan (O) Ltd. şti. tarafından 2015 yılında 200.000,00 TL bedelle iktisap edilen (faydalı ömrü 20 yıl, amortisman oranı %5) makine 30/9/2023 tarihinde 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin () fıkrası kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutulmuştur. Yeniden değerleme sonucu hesaplanan ve 31/12/2023 tarihli bilançosunda görülen değeri 269.600,00 TL, bu tarihi itibarıyla birikmiş amortismanı ise 121.320,00 TL'dir.

Mükellefin 31/12/2023 tarihli bilançosuna ilişkin yapacağı enflasyon düzeltmesinde makinenin ve birikmiş amortismanının düzeltilmiş tutarı aşağıdaki gibi hesaplanacaktır.

Düzeltilmeye esas tutar = 269.600,00 TL.

Düzeltilme Katsayısı	=	2023 yılı Aralık ayına ilişkin Yİ-ÜFE
		2023 yılı Eylül ayına ilişkin Yİ-ÜFE

$$\text{Düzeltilme Katsayısı} = 2.915,02 / 2.749,98 = 1,06001$$

$$\begin{aligned} \text{Düzeltilmiş tutar} &= \text{Düzeltilmeye Esas Tutar} \times \text{Düzeltilme katsayısı} \\ &= 269.600,00 \times 1,06001 \\ &= 285.778,70 \text{ TL.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Enflasyon Düzeltilme Farkı} &= 285.778,70 - 269.600,00 \\ &= 16.178,70 \text{ TL.} \end{aligned}$$

$$\text{Makinenin Değerinde Düzeltilme Sonrasında Ortaya Çıkan Artış Oranı} = (285.778,70 - 269.600,00) / 269.600,00 = 0,06001$$

$$\begin{aligned} \text{Düzeltilmiş Birikmiş Amortisman Tutarı} &= 1,06001 \times 121.320,00 \\ &= 128.600,41 \text{ TL.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Birikmiş Amortisman Enflasyon Düzeltilme Farkı} &= 128.600,41 - 121.320,00 \\ &= 7.280,41 \text{ TL.} \end{aligned}$$

252 Binalar Hesabı ... Binalar EF H.	698 Enflasyon Düzeltilme Hesabı	16.178,70	16.178,70
698 Enflasyon Düzeltilme Hesabı	257 Birikmiş Amortismanlar ... Birikmiş Amortismanlar E D Farkı	7.280,41	7.280,41

10. ATİK Dışındaki Parasal Olmayan Kıymetlerin Düzeltilmiş Değerinin Altında Satışının Yapılması

555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (53/1) maddesinde, düzeltme işlemine tabi tutulmuş olan 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda yer alan parasal olmayan kıymetlerden amortismanına tabi olmayan kıymetlerin, düzeltilmiş değerlerinin altında bir bedelle satılması halinde, düzeltme sonrası değerle, düzeltme öncesi değer arasındaki farka isabet eden zararın, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınmayacağı belirtilmiştir.

Buna göre, düzeltilmiş değerle düzeltme öncesi değer arasındaki farka isabet eden ve gider olarak kabul edilmeyecek zarar tutarının;

- Satış bedelinin düzeltme öncesi değerden düşük olması halinde, düzeltme öncesi değerle düzeltilmiş değer arasındaki tutarın tamamı,

- Satış bedelinin düzeltme öncesi değer üstünde ancak düzeltilmiş değer altında olması halinde ise satış bedeli ile düzeltilmiş değer arasındaki tutar,

olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Öte yandan, mezkur Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (5) numaralı bendinde ise; "... Enflasyon düzeltilmesine tâbi tutulan değerlerin elden çıkarılması halinde, bunlara ilişkin enflasyon düzeltme farkları maliyet addolunur..." hükmü yer almaktadır.

Bu çerçevede, 1/1/2024 tarihinden itibaren yapılacak işlemlerde anılan maddenin uygulanması ve kazancın tespitinde en son düzeltilmiş değerlerin maliyet olarak kabul edilmesi; dolayısıyla enflasyon düzeltilmesi yapılmış amortismanına tabi olmayan iktisadi kıymetin elden çıkarılması halinde, bu işlem neticesinde oluşan karın/zararın, bu işlemden önce yapılmış en son düzeltme işlemi baz alınarak belirlenmesi, amortismanına tabi olmayan kıymetlerin düzeltilmiş değerinin altında bir bedelle satılması halinde, 31/12/2023 tarihli düzeltilmiş

değerinin altında kalan kısmının zarar olarak kabul edilmemesi ve 1/1/2024 tarihinden itibaren yapılan enflasyon düzeltmesi işlemleri çerçevesinde oluşan maliyet artışı nedeniyle bir satış zararı doğması halinde ise bu zararın tamamının mali zarar olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

Örnek 20: (P) Ltd. Şti. 30/6/2023 tarihinde 100.000,00 TL'ye satın aldığı bir arsayı 10/5/2024 tarihinde 120.000,00 TL'ye satmıştır.

Amortismanına Tabi Olmayan İktisadi Kıymetin Düzeltme Öncesi 31/12/2023 Değeri	100.000,00
Düzeltme Katsayısı	1,25608
31/12/2023 Tarihli Düzeltilmiş Değeri	125.608,00
Taşıma Katsayısı (1. Geçici Dönem) (Varsayım)	1,06346
31/3/2024 Tarihli Taşınmış Değeri	133.579,08
10/5/2024 tarihinde satış tutarı	120.000,00
Satış Zararı	13.579,08
İndirim Konusu Yapılamayacak Zarar	5.608,00
İndirim Konusu Yapılabilecek Zarar	7.971,08

Buna göre toplam satış zararının; arsanın 31/12/2023 tarihli düzeltilmiş değerinin altında kalan kısmına tekabül eden 5.608,00 TL'lik zarar beyannamede kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

Söz konusu arsanın belirtilen tarihte 90.000,00 TL tutarla satılması halinde ise (90.000,00 - 133.579,08=) 43.579,08 TL'lik zararın 31/12/2023 tarihinde yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan 25.608,00 TL'lik kısmı kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

Arsanın 130.000,00 TL'ye satılması durumunda ise (130.000,00 - 133.579,08=) 3.579,08 TL'lik zararın tamamı kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.

11. Ortalama Ticari Kredi Faiz Oranları ve Düzeltme Katsayıları

11.1. 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası ve geçici 33 üncü maddesine göre, hesap dönemi takvim yılı olan mükelleflerce 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoya ilişkin yapılacak enflasyon düzeltmesi işlemlerinde kullanılmak üzere, mükelleflere kolaylık sağlanması açısından, 2004/Aralık – 2023/ Aralık dönemine ait Yİ-ÜFE değerleri (EK 1) ve düzeltme katsayılarına (EK 2) bu sirkülerin ekinde yer verilmiştir.

Özel hesap dönemine tabi olanlar ile sonraki dönemlere ilişkin enflasyon düzeltmesi işlemlerinde mükellefler, düzeltme/taşıma katsayılarını, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından resmi olarak yayımlanan ilgili dönemler Yİ-ÜFE değerleri üzerinden kendileri hesaplayacaktır.

11.2. 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltme işlemlerinde, ROFM ayrıştırmasını "Toplam Finansman Maliyeti" yöntemini esas alarak yapacak olan mükelleflerin, bu sirkülerin ekinde bulunan 2005-2023 dönemine ait ortalama ticari kredi faiz oranlarını (EK 3) kullanmaları uygun bulunmuştur.

Ortalama ticari kredi faiz oranlarına 2005/Ocak - 2023/Aralık ayına kadar (Aralık ayı dahil) her ay için bir oran olarak ekte yer verilmiş olup, mükelleflerin ROFM hesaplamalarında kullanılacak ortalama ticari kredi faiz oranlarını uygularken hesap döneminin ilk ayına tekabül eden oranı kullanmaları gerekmektedir.

Bu itibarla hesap dönemi takvim yılı olanlar o yılın ilk ayı olan Ocak ayına ilişkin oranı, özel hesap dönemine sahip mükellefler ise özel hesap döneminin ilk ayına ilişkin oranı kullanacaktır.

Bunun yanı sıra birden fazla yıla sirayet eden finansman giderlerine ilişkin ROFM hesaplamasında toplam finansman maliyeti yöntemi kullanılıyorsa, her yıl ayrı ayrı ROFM hesaplaması yapılacağından, hesaplamada yine ortalama ticari kredi faiz oranı olarak bu Sirkülerin ekinde yer alan ve hesaplamanın ilgili olduğu hesap döneminin ilk ayı için belirlenen faiz oran dikkate alınacaktır.

11.3. Sonraki dönemlere ilişkin düzeltmelerde dikkate alınacak ortalama ticari kredi faiz oranları belirlenerek ilgili dönemlerde Başkanlığımızca ayrıca açıklanacaktır.

Duyurulur.

TASLAK

EK 1: Yİ-ÜFE DEĞERLERİ

Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2004												115,87
2005	114,83	114,81	117,25	119,62	119,23	119,64	119,33	121,40	123,40	124,22	121,40	121,14
2006	123,51	123,83	124,14	126,54	130,05	135,28	136,45	135,43	135,11	135,73	135,33	135,16
2007	135,09	136,37	137,70	138,80	139,34	139,19	139,28	140,47	141,90	141,71	142,98	143,19
2008	143,80	147,48	152,16	159,00	162,37	162,90	164,93	161,07	159,63	160,54	160,49	154,80
2009	155,16	156,97	157,43	158,45	158,37	159,86	158,74	159,40	160,38	160,84	162,92	163,98
2010	164,94	167,68	170,94	174,96	172,95	172,08	171,81	173,79	174,67	176,78	176,23	178,54
2011	182,75	185,90	188,17	189,32	189,61	189,62	189,57	192,91	195,89	199,03	200,32	202,33
2012	203,10	202,91	203,64	203,81	204,89	201,83	201,20	201,71	203,79	204,15	207,54	207,29
2013	206,91	206,65	208,33	207,27	209,34	212,39	214,50	214,59	216,48	217,97	219,31	221,74
2014	229,10	232,27	233,98	234,18	232,96	233,09	234,79	235,78	237,79	239,97	237,65	235,84
2015	236,61	239,46	241,97	245,42	248,15	248,78	247,99	250,43	254,25	253,74	250,13	249,31
2016	250,67	250,16	251,17	252,47	256,21	257,27	257,81	258,01	258,77	260,94	266,16	274,09
2017	284,99	288,59	291,58	293,79	295,31	295,52	297,65	300,18	300,90	306,04	312,21	316,48
2018	319,60	328,17	333,21	341,88	354,85	365,60	372,06	396,62	439,78	443,78	432,55	422,94
2019	424,86	425,26	431,98	444,85	456,74	457,16	452,63	449,96	450,55	451,31	450,97	454,08
2020	462,42	464,64	468,69	474,69	482,02	485,37	490,33	501,85	515,13	533,44	555,18	568,27
2021	583,38	590,52	614,93	641,63	666,79	693,54	710,61	730,28	741,58	780,45	858,43	1022,25
2022	1129,03	1210,60	1321,90	1423,27	1548,01	1652,75	1738,21	1780,05	1865,09	2011,13	2026,08	2021,19
2023	2105,17	2138,04	2147,44	2164,94	2179,02	2320,72	2511,75	2659,60	2749,98	2803,29	2882,04	2915,02

EK 2: DÜZELTME KATSAYILARI

Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2004												25,15768
2005	25,38553	25,38995	24,86158	24,36900	24,44871	24,36493	24,42822	24,01170	23,62253	23,46659	24,01170	24,06323
2006	23,60149	23,54050	23,48171	23,03635	22,41461	21,54805	21,36328	21,52418	21,57516	21,47661	21,54009	21,56718
2007	21,57836	21,37582	21,16935	21,00159	20,92020	20,94274	20,92921	20,75190	20,54278	20,57032	20,38761	20,35771
2008	20,27135	19,76553	19,15760	18,33346	17,95295	17,89454	17,67429	18,09785	18,26110	18,15759	18,16325	18,83088
2009	18,78719	18,57055	18,51629	18,39710	18,40639	18,23483	18,36349	18,28745	18,17571	18,12373	17,89234	17,77668
2010	17,67321	17,38442	17,05288	16,66107	16,85470	16,93991	16,96653	16,77323	16,68873	16,48954	16,54100	16,32699
2011	15,95086	15,68058	15,49142	15,39732	15,37377	15,37296	15,37701	15,11078	14,88090	14,64613	14,55182	14,40726
2012	14,35263	14,36607	14,31457	14,30263	14,22724	14,44295	14,48817	14,45154	14,30404	14,27881	14,04558	14,06252
2013	14,08835	14,10607	13,99232	14,06388	13,92481	13,72485	13,58984	13,58414	13,46554	13,37349	13,29178	13,14612
2014	12,72379	12,55014	12,45842	12,44778	12,51296	12,50598	12,41544	12,36330	12,25880	12,14744	12,26602	12,36016
2015	12,31994	12,17331	12,04703	11,87768	11,74701	11,71726	11,75459	11,64006	11,46517	11,48822	11,65402	11,69235
2016	11,62891	11,65262	11,60577	11,54601	11,37746	11,33059	11,30685	11,29809	11,26491	11,17123	10,95213	10,63527
2017	10,22850	10,10090	9,99732	9,92212	9,87105	9,86404	9,79345	9,71091	9,68767	9,52496	9,33673	9,21076
2018	9,12084	8,88265	8,74830	8,52644	8,21479	7,97325	7,83481	7,34965	6,62836	6,56862	6,73915	6,89228
2019	6,86113	6,85468	6,74804	6,55282	6,38223	6,37637	6,44018	6,47840	6,46991	6,45902	6,46389	6,41962
2020	6,30384	6,27372	6,21951	6,14089	6,04751	6,00577	5,94502	5,80855	5,65880	5,46457	5,25059	5,12964
2021	4,99678	4,93636	4,74041	4,54315	4,37172	4,20310	4,10214	3,99165	3,93082	3,73505	3,39576	2,85157
2022	2,58188	2,40791	2,20517	2,04811	1,88308	1,76374	1,67702	1,63761	1,56294	1,44944	1,43875	1,44223
2023	1,38470	1,36341	1,35744	1,34647	1,33777	1,25608	1,16055	1,09604	1,06001	1,03986	1,01144	1,00000

EK 3: ORTALAMA TİCARİ KREDİ FAİZ ORANLARI

Dönem	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2005	24,18	22,58	23,87	21,14	19,71	20,19	19,04	18,13	19,09	19,32	17,20	17,42
2006	17,97	18,24	16,62	16,78	16,00	17,55	19,95	20,09	19,82	20,36	20,46	19,75
2007	19,38	19,76	19,19	19,72	19,15	18,75	18,82	18,13	18,25	17,84	17,29	17,42
2008	17,14	16,81	17,01	17,36	17,44	18,03	18,62	18,32	18,49	20,59	22,42	22,51
2009	21,49	18,73	17,66	15,27	14,03	13,13	13,06	11,96	10,93	10,46	9,63	9,39
2010	9,14	8,85	8,60	9,22	8,82	9,02	8,98	8,75	8,69	8,64	8,55	8,43
2011	8,34	8,43	8,54	9,08	9,54	10,03	11,24	11,16	11,35	12,16	13,36	14,12
2012	15,01	14,64	13,95	13,87	13,75	14,07	14,24	15,06	14,46	14,06	12,59	11,78
2013	12,22	11,87	11,16	10,78	9,64	9,38	10,75	11,12	11,28	10,99	10,83	11,35
2014	13,43	15,53	16,32	15,23	14,28	13,58	13,15	11,71	12,21	13,01	13,26	12,54
2015	12,89	12,79	13,04	13,44	13,45	13,71	13,51	14,89	15,69	16,07	15,55	15,97
2016	15,88	16,11	16,63	16,18	15,60	15,50	15,11	14,66	14,76	14,91	14,08	14,39
2017	14,02	14,64	15,37	15,80	15,20	16,23	17,03	16,08	16,46	16,48	16,42	17,10
2018	17,00	17,53	17,62	17,47	18,07	22,83	23,64	28,72	35,72	34,26	30,39	28,94
2019	27,24	24,15	23,93	25,01	26,95	27,64	24,26	20,21	18,03	16,07	14,09	13,62
2020	11,82	11,35	12,09	12,05	10,00	9,87	10,12	13,24	14,31	15,31	17,59	19,40
2021	20,45	20,22	20,82	21,46	22,00	21,92	21,61	21,66	21,82	20,63	19,44	21,89
2022	24,60	21,38	21,04	21,13	23,31	27,09	30,08	26,52	21,54	19,36	17,16	15,17
2023	15,35	14,94	15,86	15,50	15,84	15,60	25,04	32,65	44,45	50,43	52,21	54,01

TASLAK